Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 29 października 2015 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Wspólnotowy kodeks celny — Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 — Artykuły 203 i 204 — Wspólnotowa procedura tranzytu zewnętrznego — Rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 — Artykuły 365, 366 i 859 — Powstanie długu celnego — Usunięcie lub brak usunięcia spod dozoru celnego — Niewykonanie obowiązku — Pominięcie zakończenia procedury tranzytu zewnętrznego — Wyprowadzenie towarów z obszaru celnego Unii Europejskiej

W sprawie C-319/14

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hoge Raad der Nederlanden postanowieniem z dnia 13 czerwca 2014 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 lipca 2014 r., w postępowaniu:

B & S Global Transit Center BV

przeciwko

Staatssecretaris van Financiën,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: T. von Danwitz (sprawozdawca), prezes czwartej izby, pełniący obowiązki prezesa piątej izby, D. Šváby, A. Rosas, E. Juhász i C. Vajda, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 maja 2015 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu B & S Global Transit Center BV, przez B. Boersmę, doradcę,

— w imieniu rządu niderlandzkiego przez M. Bulterman, M. Noort oraz C. Schillemans, działające w charakterze pełnomocników,

— w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez A. Collabolletta, avvocato dello Stato,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez L. Grønfeldt oraz H. Kranenborga, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2015 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 203 i 204 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1791/2006 z dnia 20 listopada 2006 r. (Dz.U. L 363, s. 1) (zwanego dalej „kodeksem celnym"), a także niektórych przepisów rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 (Dz.U. L 253, s. 1; zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym"), a mianowicie art. 365 i 859 rozporządzenia wykonawczego w wersji wynikającej z rozporządzenia Komisji (WE) nr 993/2001 z dnia 4 maja 2001 r. (Dz.U. L 141, s. 1) (zwanych dalej odpowiednio „art. 365 rozporządzenia wykonawczego" i „art. 859 rozporządzenia wykonawczego"), a także art. 366 rozporządzenia wykonawczego w wersji wynikającej z rozporządzenia Komisji (WE) nr 1192/2008 z dnia 17 listopada 2008 r. (Dz.U. L 329, s. 1) (zwanego dalej „art. 366 rozporządzenia wykonawczego").

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu pomiędzy B & S Global Transit Center BV (zwaną dalej „B & S" lub „spółką B & S") a Staatssecretaris van Financiën (sekretarzem stanu ds. finansów) dotyczącego zapłaty cła, które zdaniem Staatssecretaris van Financiën jest należne od spółki B & S z tytułu usunięcia towarów spod dozoru celnego poprzez niezakończenie procedur tranzytu zewnętrznego (zwanych dalej „procedurami tranzytu"), którymi spółka ta objęła wspomniane towary.

Ramy prawne

Kodeks celny

3 Artykuł 37 kodeksu celnego stanowi:

„1. Towary wprowadzane na obszar celny Wspólnoty podlegają, od chwili ich wprowadzenia, dozorowi celnemu. Mogą one podlegać kontroli celnej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Pozostają one pod dozorem celnym tak długo, jak jest to niezbędne do określenia ich statusu celnego, a w przypadku towarów niewspólnotowych i bez uszczerbku dla art. 82 ust. 1 – aż do zmiany ich statusu celnego bądź wprowadzenia do wolnego obszaru celnego lub składu wolnocłowego albo ich powrotnego wywozu bądź zniszczenia zgodnie z art. 182".

4 Artykuł 91 ust. 1 tego kodeksu ma następujące brzmienie:

„Procedura tranzytu zewnętrznego pozwala na przemieszczanie z jednego do drugiego miejsca znajdującego się na obszarze celnym Wspólnoty:

a) towarów niewspólnotowych niepodlegających w tym czasie należnościom celnym przywozowym i innym opłatom ani środkom polityki handlowej;

[…]".

5 Artykuł 92 wspomnianego kodeksu przewiduje:

„1. Procedura tranzytu zewnętrznego zostaje zakończona, a obowiązki zobowiązanego spełnione, gdy towary objęte tą procedurą i właściwe dokumenty zostaną przedstawione, zgodnie z przepisami tej procedury, w urzędzie celnym przeznaczenia.

2. Organy celne zamykają procedurę tranzytu zewnętrznego, jeżeli są w stanie stwierdzić, na podstawie porównania danych dostępnych w urzędzie wyjścia i danych dostępnych w urzędzie przeznaczenia, że procedura została w prawidłowy sposób zakończona”.

6 Artykuł 96 ust. 1 tego kodeksu stanowi:

„Główny zobowiązany jest osobą uprawnioną do korzystania z procedury wspólnotowego tranzytu zewnętrznego. Jest on odpowiedzialny za

a) przedstawienie w wyznaczonym terminie w urzędzie celnym przeznaczenia towarów w nienaruszonym stanie i z zachowaniem środków zastosowanych przez organy celne w celu zapewnienia tożsamości towarów;

b) przestrzeganie przepisów procedury tranzytu wspólnotowego”.

7 Zgodnie z art. 203 kodeksu celnego:

„1. Dług celny w przywozie powstaje w wyniku:

— usunięcia spod dozoru celnego towaru podlegającego należnościom przywozowym.

2. Dług celny powstaje z chwilą usunięcia towaru spod dozoru celnego.

3. Dłużnikami są:

— osoba, która usunęła towar spod dozoru celnego,

[…]”.

8 Zgodnie z art. 204 ust. 1 tego kodeksu:

„Dług celny w przywozie powstaje w wyniku:

a) niewykonania jednego z obowiązków wynikających z czasowego składowania towaru podlegającego należnościom przywozowym lub ze stosowania procedury celnej, którą towar ten został objęty;

[…]

w przypadkach innych niż te określone w artykule 203, chyba że zostanie potwierdzone, iż uchybienia te nie miały istotnego znaczenia dla prawidłowego przeprowadzenia składowania czasowego lub odpowiedniej procedury celnej”.

9 Zgodnie z art. 239 wspomnianego kodeksu:

„1. Należności celne przywozowe lub należności celne wywozowe podlegają zwrotowi lub umorzeniu w sytuacjach innych niż te określone w art. 236–238:

— określonych zgodnie z procedurą Komitetu;

— wynikających z okoliczności niespowodowanych świadomym działaniem ani ewidentnym zaniedbaniem osoby zainteresowanej. Przypadki, w których można zastosować ten przepis, jak również tryb postępowania określane są zgodnie z procedurą Komitetu. Dokonanie zwrotu lub umorzenia może zostać uzależnione od szczególnych warunków.

2. Należności są zwracane lub umarzane z powodów określonych w ust. 1 na pisemny wniosek dłużnika złożony we właściwym urzędzie celnym w terminie dwunastu miesięcy, licząc od dnia powiadomienia dłużnika o tych należnościach.

Jednakże organy celne mogą w należycie uzasadnionych, wyjątkowych przypadkach zezwolić na przekroczenie tego terminu".

Rozporządzenie wykonawcze

10 Artykuł 365 rozporządzenia wykonawczego, obowiązujący do dnia 30 czerwca 2009 r., przewidywał:

„1. Jeżeli karta 5 zgłoszenia tranzytowego nie zostanie zwrócona organom celnym państwa członkowskiego wywozu w terminie dwóch miesięcy, licząc od dnia przyjęcia zgłoszenia tranzytowego, organy informują o tym głównego zobowiązanego, wzywając do dostarczenia dowodu, że procedura została zakończona.

1a. W przypadkach, gdzie stosuje się przepisy sekcji 2 podsekcja 7, a organy celne państw członkowskich wywozu nie otrzymały »Komunikatu o przybyciu« w terminie, w którym towary muszą być przedstawione w urzędzie przeznaczenia, organy te powiadamiają o tym głównego zobowiązanego i wzywają do dostarczenia dowodu zakończenia procedury.

2. Dowód określony w ust. 1 może zostać dostarczony organom celnym w formie dokumentu poświadczonego przez organy celne państwa członkowskiego przeznaczenia, potwierdzającego tożsamość danych towarów i stwierdzającego, że zostały one zgłoszone w urzędzie przeznaczenia lub, w przypadku stosowania art. 406, upoważnionemu odbiorcy.

3. Procedurę tranzytu wspólnotowego uważa się za zakończoną również wtedy, gdy główny zobowiązany przedstawi, zgodnie z wymogami organów celnych, dokument celny umieszczenia pod nadzorem celnym w państwie trzecim lub jego kopię bądź fotokopię potwierdzającą tożsamość danych towarów. Kopie lub fotokopie muszą być poświadczone, jako będące odpisami, przez organ, który poświadczył oryginalne dokumenty, przez władze zainteresowanych państw trzecich lub przez władze jednego z państw członkowskich".

11 Artykuł 366 rozporządzenia wykonawczego, obowiązujący od dnia 1 lipca 2008 r., stanowi:

„1. Dowód, że procedura zakończyła się w terminie określonym w zgłoszeniu, może zostać dostarczony przez głównego zobowiązanego organom celnym, zgodnie z ich wymogami, w formie dokumentu poświadczonego przez organy celne państwa członkowskiego przeznaczenia potwierdzającego tożsamość danych towarów i stwierdzającego, że zostały one przedstawione w urzędzie przeznaczenia lub – przypadku stosowania art. 406 – u upoważnionego odbiorcy.

2. Procedurę tranzytu wspólnotowego uważa się za zakończoną także wtedy, gdy główny zobowiązany przedstawi organom celnym, zgodnie z ich wymogami, jeden z poniższych dokumentów potwierdzających tożsamość towarów:

a) dokument celny wystawiony w kraju trzecim, dotyczący objęcia towarów przeznaczeniem celnym;

b) dokument sporządzony w państwie trzecim, poświadczony przez organy celne tego państwa i potwierdzający, że towary są uznane za znajdujące się w swobodnym obrocie w tym państwie.

3. Dokumenty wyszczególnione w ust. 2 mogą być zastąpione przez ich kopie lub fotokopie, odpowiednio poświadczone przez organ, który poświadczył oryginalny dokument, przez organy danego państwa trzeciego albo organy jednego z państw członkowskich".

12 Artykuł 859 rozporządzenia wykonawczego ma następujące brzmienie:

„Za niemające znaczącego wpływu na właściwe funkcjonowanie składowania czasowego lub procedury celnej w rozumieniu art. 204 ust. 1 kodeksu [celnego] uważa się następujące uchybienia, pod warunkiem że:

— nie stanowią one próby pozaprawnego usunięcia towaru spod dozoru celnego,

— nie są spowodowane wyraźnym zaniedbaniem ze strony osoby zainteresowanej, oraz

— wszystkie formalności konieczne w celu uregulowania sytuacji towarów są następnie przeprowadzane [dokonane].

[…]

6) w przypadku towaru składowanego czasowo lub objętego procedurą celną – wyprowadzenie tego towaru poza obszar celny Wspólnoty lub jego wprowadzenie do wolnego obszaru celnego o kontroli typu I w rozumieniu art. 799 bądź do składu wolnocłowego bez spełnienia niezbędnych formalności;

[…]".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

13 W dniach 3 lipca 2006 r., 13 sierpnia 2007 r. i 18 grudnia 2007 r. B & S, spółka świadcząca usługi logistyczne, dokonała jako główny zobowiązany elektronicznego zgłoszenia produktów spożywczych do procedury wspólnotowego tranzytu zewnętrznego. Wszystkie te zgłoszenia wskazywały urząd celny w Moerdijk (Niderlandy) jako urząd wyjścia, a – odpowiednio – urzędy w Bremerhaven (Niemcy), w Antwerpii (Belgia) i w Bremerhaven jako urzędy przeznaczenia.

14 W dniach 4 sierpnia 2006 r., 26 września 2007 r. i 24 stycznia 2008 r. urząd celny wyjścia wskazał spółce B & S, że nie otrzymał egzemplarza zwrotnego lub niezbędnego elektronicznego potwierdzenia zgłoszenia. Na wniosek tego urzędu o dostarczenie dowodu, że procedury te zostały prawidłowo zakończone, spółka B & S przedstawiła kilka przewozowych dokumentów handlowych, zwanych „bills of lading".

15 W odpowiedzi na wniosek o poszukiwanie wydany przez Inspecteur van de Belastingdienst (inspektora służby podatkowej przy niderlandzkim organie podatkowym, zwanego dalej „inspektorem"), urzędy celne przeznaczenia wskazały, że żaden towar ani żaden odpowiedni dokument tranzytowy nie został im przedstawiony. W tych okolicznościach, twierdząc, że dokumenty handlowe przekazane przez spółkę B & S są niezgodne z art. 365 lub 366 rozporządzenia wykonawczego, a tym samym procedur tranzytu nie można uznać za zakończone, inspektor, opierając się na art. 203 kodeksu celnego, skierował do spółki B & S – odpowiednio w dniach 24 maja 2007 r., 1 lipca 2008 r. i 4 listopada 2008 r. – wezwania do zapłaty należności celnych z tego względu, że spółka ta usunęła spod dozoru celnego rozpatrywane towary.

16 B & S wniosła zażalenie na dwa z tych wezwań do zapłaty, a także żądanie zwrotu w odniesieniu do trzeciego wezwania. W tych okolicznościach B & S przedstawiła dodatkowe dokumenty, a mianowicie potwierdzenia odbioru spornych towarów wystawione przez odbiorców tych towarów, to jest przez siły zbrojne stacjonujące w imieniu Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w Abidżanie (Wybrzeże Kości Słoninowej), przez siły zbrojne stacjonujące w imieniu Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) w Kabulu (Afganistan) i przez siły zbrojne stacjonujące w imieniu ONZ w Port-au-Prince (Haiti). Inspektor, uznawszy przedstawione dokumenty za niewystarczające, postanowił utrzymać wezwania do zapłaty w mocy.

17 B & S wniosła odwołanie od decyzji inspektora do Rechtbank Haarlem (sądu w Haarlem). Sąd ten uchylił te decyzje na tej podstawie, że dokumenty przedstawione przez spółkę B & S pozwalały na ustalenie istnienia uchybienia, które nie miało istotnego znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania procedur w rozumieniu art. 204 ust. 1 lit. a) kodeksu celnego w związku z art. 859 pkt 6 rozporządzenia wykonawczego, ponieważ dokumenty dostarczone przez spółkę B & S wykazały wyprowadzenie towarów z obszaru celnego Unii Europejskiej.

18 Inspektor złożył apelację od wyroku wydanego przez Rechtbank Haarlem do Gerechtshof te Amsterdam (sądu apelacyjnego w Amsterdamie). Sąd ten w pierwszej kolejności stwierdził, że inspektor słusznie uznał, że żaden z towarów nie został przedstawiony w urzędzie przeznaczenia w rozumieniu 92 i 96 kodeksu celnego. Następnie wspomniany sąd stwierdził, że żaden z dokumentów przedstawionych przez spółkę B & S nie spełnia bezwzględnych wymogów przewidzianych w art. 365 ust. 3 lub 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego. Wreszcie, odwołując się do wyroku Hamann International (C-337/01, EU:C:2004:90), Gerechtshof te Amsterdam orzekł, że mimo wyprowadzenia towarów z obszaru celnego Unii niezakończenie procedur tranzytowych stanowi usunięcie tych towarów spod dozoru celnego i prowadzi do powstania długu celnego na mocy art. 203 kodeksu celnego.

19 B & S wniosła skargę kasacyjną od tego wyroku do sądu odsyłającego, Hoge Raad der Nederlanden (sądu najwyższego Niderlandów). Sąd ten uważa, że Gerechtshof te Amsterdam słusznie orzekł, iż rozpatrywane procedury tranzytu nie zostały zakończone w rozumieniu art. 92 kodeksu celnego i nie można ich uważać za zakończone w rozumieniu art. 365 ust. 3 lub art. 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego. Jednakże sąd ten twierdzi, że wyrok X (C-480/12, EU:C:2014:329) mógłby być rozumiany w ten sposób, że powstanie długu celnego na mocy art. 203 kodeksu celnego jest wykluczone w przypadku, gdy zostanie ustalone, że towary nie zostały wprowadzone do obrotu gospodarczego na terytorium Unii bez ich oclenia.

20 Na wypadek gdyby uchybienie obowiązkowi prawidłowego zakończenia procedury tranzytu nie stanowiło usunięcia towaru spod dozoru celnego, sąd odsyłający zastanawia się, czy takie uchybienie może być uznane za niemające istotnego znaczenia dla prawidłowego funkcjonowania tej procedury w rozumieniu art. 204 ust. 1 lit. a) kodeksu celnego w związku z art. 859 tiret trzecie i pkt 6 rozporządzenia wykonawczego.

21 W tych okolicznościach Hoge Raad der Nederlanden postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 203 i 204 kodeksu celnego w związku z art. 859 (w szczególności pkt 6) rozporządzenia wykonawczego należy interpretować w ten sposób, że w przypadkach, w których procedura tranzytu nie została zakończona, choć jednak zostały przedłożone dokumenty, które świadczą o tym, iż towary zostały wyprowadzone z obszaru celnego Unii Europejskiej, niezakończenie to nie prowadzi do powstania długu celnego w przywozie w związku z usunięciem towarów spod dozoru celnego w rozumieniu art. 203 kodeksu celnego, lecz co do zasady do powstania długu celnego w przywozie na podstawie art. 204 tego kodeksu?

2) Czy art. 859 pkt 6 rozporządzenia wykonawczego należy interpretować w ten sposób, że dotyczy on wyłącznie niewykonania obowiązków (albo jednego z obowiązków) w związku z (ponownym) wywozem towarów, jak stanowią art. 182 i 183 kodeksu celnego? Albo czy fragment zdania »bez spełnienia niezbędnych formalności« należy pojmować w taki sposób, że pod pojęciem »niezbędnych formalności« należy rozumieć także formalności, których trzeba dokonać przed (ponownym) wywozem w celu zakończenia procedury celnej, którą zostały objęte towary?

3) Czy art. 859 i tiret trzecie rozporządzenia wykonawczego – w wypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na poprzednie pytanie – należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż wskazane w pytaniu drugim formalności celne nie zostały wypełnione, nie uniemożliwia, w przypadku takim jak w niniejszej sprawie – gdzie na podstawie dokumentów wykazano, że towary po dokonaniu tranzytu w ramach Unii zostały wyprowadzone z obszaru celnego Unii – przyjęcia wypełnienia przesłanki, że »wszystkie formalności konieczne w celu uregulowania sytuacji towarów [zostały następnie dokonane]«?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

22 Poprzez pierwsze pytanie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 203 i 204 kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że uchybienie obowiązkowi przedstawienia towaru objętego procedurą tranzytu w urzędzie celnym przeznaczenia prowadzi co do zasady do powstania długu celnego na podstawie art. 204 tego kodeksu, a nie na podstawie art. 203 tego kodeksu, w przypadku gdy dany towar został wyprowadzony z obszaru celnego Unii, a osoba uprawniona do korzystania z procedury nie jest w stanie przedstawić dokumentów zgodnych z art. 365 ust. 3 lub 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego.

23 Na wstępie należy podnieść, że ze wskazówek dostarczonych przez sąd odsyłający wynika, po pierwsze, że towary rozpatrywane w postępowaniu głównym nie zostały przedstawione w odnośnych urzędach celnych przeznaczenia, a po drugie, że wskazane w pkt 14 i 16 niniejszego wyroku dokumenty dostarczone przez spółkę B & S inspektorowi dowodzą, że towary te rzeczywiście zostały wyprowadzone z obszaru celnego Unii. Sąd ten twierdzi jednakże, że dokumenty te nie spełniają przewidzianych w art. 365 ust. 3 lub art. 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego wymogów w zakresie dowodów.

24 Wspomniany sąd wywodzi z tych okoliczności, że rozpatrywane w postępowaniu głównym procedury tranzytu nie zostały zakończone zgodnie z art. 92 ust. 1 kodeksu celnego i że nie można ich także uważać za zakończone w rozumieniu art. 365 ust. 3 lub art. 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego. Żadna ze stron postępowania przed Trybunałem nie podważyła tych wniosków.

25 Należy przypomnieć, że odnośne zakresy stosowania art. 203 i 204 kodeksu celnego są odrębne. O ile bowiem pierwszy przepis dotyczy działań, które prowadzą do tego, że towar zostaje usunięty spod dozoru celnego, o tyle drugi przepis dotyczy naruszeń obowiązków oraz warunków związanych z procedurami celnymi, które to naruszenia nie wpłynęły na dozór celny (wyrok DSV Road, C-187/14, EU:C:2015:421, pkt 22).

26 Z brzmienia art. 204 kodeksu celnego wynika, że przepis ten znajduje zastosowanie wyłącznie w przypadkach, które nie są objęte art. 203 tego kodeksu (wyrok DSV Road, C-187/14, EU:C:2015:421, pkt 23).

27 Wynika stąd, że w celu ustalenia, na podstawie którego z tych dwóch artykułów powstał dług celny w przywozie, należy zbadać w pierwszej kolejności, czy okoliczności niniejszej sprawy stanowią usunięcie spod dozoru celnego w rozumieniu art. 203 ust. 1 kodeksu celnego. Przepisy art. 204 kodeksu celnego mogą znaleźć zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy odpowiedź na to pytanie będzie przecząca (wyrok DSV Road, C-187/14, EU:C:2015:421, pkt 24).

28 W odniesieniu konkretnie do pojęcia usunięcia spod dozoru celnego, o którym mowa w art. 203 ust. 1 kodeksu celnego, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału należy rozumieć je w ten sposób, iż obejmuje ono każde działanie lub zaniechanie stanowiące dla właściwego organu celnego choćby chwilową przeszkodę w dostępie do towaru podlegającego dozorowi celnemu i w przeprowadzeniu kontroli przewidzianych w art. 37 ust. 1 kodeksu celnego (wyrok DSV Road, C-187/14, EU:C:2015:421, pkt 25).

29 Aby doszło do usunięcia spod dozoru celnego, wystarczy więc, że towar był obiektywnie usunięty spod ewentualnych kontroli, niezależnie od tego, czy właściwy organ w rzeczywistości dokonał tych kontroli (wyrok SEK Zollagentur, C-75/13, EU:C:2014:1759, pkt 32).

30 W świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 25–29 niniejszego wyroku należy stwierdzić, że sytuacja taka jak rozpatrywana w sprawie w postępowaniu głównym, opisana w pkt 23 i 24 niniejszego wyroku, objęta jest zakresem stosowania art. 203 kodeksu celnego, a nie art. 204 tego kodeksu.

31 Jak bowiem podniósł rzecznik generalny w pkt 25 i 26 swojej opinii, przewidziany w art. 96 ust. 1 lit. a) kodeksu celnego obowiązek korzystania przez osobę uprawnioną z procedury tranzytu przedstawienia towaru w urzędzie celnym przeznaczenia odgrywa zasadniczą rolę w funkcjonowaniu nadzoru celnego w ramach takiej procedury, ponieważ zgodnie z art. 92 ust. 2 wspomnianego kodeksu przedstawienie to pozwala organom celnym na stwierdzenie na podstawie porównania danych dostępnych w urzędzie wyjścia i danych dostępnych w urzędzie przeznaczenia, czy procedura została w prawidłowy sposób zakończona.

32 Tak więc w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym uchybienie obowiązkowi przedstawienia towaru w urzędzie celnym przeznaczenia przed wyprowadzeniem go z obszaru celnego Unii prowadzi do uniemożliwienia właściwym organom przeprowadzenia kontroli celnych, o których mowa w art. 37 ust. 1 kodeksu celnego, w tym kontroli przewidzianej w art. 92 ust. 2 tego kodeksu, która ma decydujące znaczenie dla funkcjonowania procedury tranzytu, ponieważ pozwala tym organom na ustalenie, czy procedura ta została w prawidłowy sposób zakończona. Takie uchybienie stanowi usunięcie spod dozoru celnego w rozumieniu art. 203 kodeksu celnego, ponieważ wymogi określone w art. 365 ust. 3 lub art. 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego, umożliwiające uznanie, że taka procedura została zakończona pomimo nieprzedstawienia towarów w urzędzie celnym przeznaczenia, także nie zostały spełnione.

33 W zakresie, w jakim Komisja utrzymuje, że istnienie usunięcia spod dozoru celnego jest w niniejszym przypadku wykluczone, ponieważ towary rozpatrywane w postępowaniu głównym były objęte nadzorem organów celnych do momentu ich wyprowadzenia z obszaru celnego Unii, należy stwierdzić, że poprzez uchybienie wynikającemu z art. 96 ust. 1 lit. a) kodeksu celnego obowiązkowi przedstawienia tych towarów w odnośnych urzędach celnych przed ich wyprowadzeniem z terytorium celnego Unii B & S usunęła wspomniane towary spod dozoru celnego już przed wyprowadzeniem ich z tego obszaru.

34 Ponadto sam fakt, że towary rozpatrywane w postępowaniu głównym zostały wyprowadzone z obszaru celnego Unii, nie jest sprzeczny z tym, aby uchybienie obowiązkowi przedstawienia tych towarów w odnośnych urzędach celnych zostało zakwalifikowane jako „usunięcie spod dozoru celnego", które prowadzi do powstania długu celnego na podstawie art. 203 kodeksu celnego. Trybunał orzekł już bowiem o istnieniu takiego usunięcia pomimo braku nieprawidłowego wprowadzenia danych towarów do obrotu gospodarczego na obszarze Unii.

35 I tak w wyroku Hamann International (C-337/01, EU:C:2004:90) Trybunał orzekł, jak wynika w szczególności z pkt 21–24, 32 i 36 tego wyroku, że w okolicznościach sprawy, w której wydano ten wyrok, uchybienie obowiązkowi objęcia towarów procedurą tranzytu stanowi usunięcie spod dozoru celnego w rozumieniu art. 203 kodeksu celnego, jeśli dany towar został wyprowadzony z obszaru Unii. W wyroku SEK Zollagentur (C-75/13, EU:C:2014:1759) Trybunał orzekł, jak wynika w szczególności z pkt 18 i 33 tego wyroku, że tymczasowe oddalenie dokumentu tranzytowego od towarów, które są w nim wymienione, należy uważać za „usunięcie tychże towarów spod dozoru celnego" w rozumieniu tego artykułu, nawet jeśli dane towary zostały wprowadzone prawidłowo do obrotu na obszarze Unii poprzez ich dopuszczenie do swobodnego obrotu.

36 Poza tym należy przypomnieć, że gospodarczy charakter ceł przywozowych nie sprzeciwia się temu, aby w sytuacji gdy towary zostały wyprowadzone z obszaru celnego Unii, dług celny powstał na podstawie art. 203 ust. 1 kodeksu celnego, ponieważ art. 239 tego kodeksu przewiduje, pod pewnymi warunkami, zwrot lub umorzenie należności prawnie należnych (zob. podobnie wyrok Hamann International, C-337/01, EU:C:2004:90, pkt 34).

37 Wreszcie stwierdzenie zawarte w pkt 30 niniejszego wyroku nie może być także podważone przez argument przedstawiony przez sąd odsyłający i podniesiony przez spółkę B & S, zgodnie z którym z wyroku X (C-480/12, EU:C:2014:329) wynika, że uchybienie obowiązkowi przedstawienia towarów rozpatrywanych w postępowaniu głównym w odnośnych urzędach celnych przeznaczenia nie prowadzi do powstania długu celnego na podstawie art. 203 kodeksu celnego z tego względu, że wyprowadzenie tych towarów z obszaru Unii wyeliminowało ryzyko nieprawidłowego wprowadzenia wspomnianych towarów do obrotu gospodarczego na obszarze Unii.

38 Jak bowiem wynika z pkt 37 tego wyroku, a także z opisu okoliczności faktycznych sprawy, w której wydano wspomniany wyrok, dotyczył on przypadku, w którym rozpatrywane towary zostały przedstawione – chociaż z opóźnieniem – w urzędzie celnym przeznaczenia. Tymczasem towary rozpatrywane w postępowaniu głównym nie zostały przedstawione w odnośnych urzędach celnych, co uniemożliwiło organom celnym upewnienie się, czy procedura tranzytu została w prawidłowy sposób zakończona.

39 Jak podniósł rzecznik generalny w pkt 30 i 31 opinii, w świetle orzecznictwa przytoczonego w pkt 35 niniejszego wyroku nie można wywieść z wyroku X (C-480/12, EU:C:2014:329), że ustanawia on ogólną zasadę, zgodnie z którą sam dowód braku nieprawidłowego wprowadzenia towarów do obrotu gospodarczego na obszarze Unii wystarczyłby do wykluczenia istnienia usunięcia spod dozoru celnego lub powstania długu celnego na podstawie art. 203 kodeksu celnego.

40 W świetle wszystkich powyższych stwierdzeń na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, że art. 203 i 204 kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że uchybienie obowiązkowi przedstawienia towaru objętego procedurą tranzytu w urzędzie przeznaczenia – w przypadku gdy dany towar został wyprowadzony z obszaru celnego Unii, a osoba uprawniona do korzystania ze wspomnianej procedury nie jest w stanie przedstawić dokumentów zgodnych z art. 365 ust. 3 lub 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego – prowadzi do powstania długu celnego na podstawie art. 203 tego kodeksu, a nie na podstawie art. 204 wspomnianego kodeksu,.

W przedmiocie pytań drugiego i trzeciego

41 Należy stwierdzić, że art. 859 rozporządzenia wykonawczego, który jest przedmiotem pytań drugiego i trzeciego, nie znajduje zastosowania w sytuacjach, o których mowa w art. 203 kodeksu celnego. Z uwagi na odpowiedź na pytanie pierwsze udzielanie odpowiedzi na pytania drugie i trzecie jest bezprzedmiotowe.

W przedmiocie kosztów

42 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuły 203 i 204 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1791/2006 z dnia 20 listopada 2006 r., należy interpretować w ten sposób, że uchybienie obowiązkowi przedstawienia towaru objętego wspólnotową procedurą tranzytu zewnętrznego w urzędzie celnym przeznaczenia – w przypadku gdy dany towar został wyprowadzony z obszaru celnego Unii Europejskiej, a osoba uprawniona do korzystania ze wspomnianej procedury nie jest w stanie przedstawić dokumentów zgodnych z art. 365 ust. 3 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 w wersji wynikającej z rozporządzenia Komisji (WE) nr 993/2001 z dnia 4 maja 2001 r. lub z art. 366 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 2454/93 w wersji wynikającej z rozporządzenia Komisji (WE) nr 192/2008 z dnia 17 listopada 2008 r. – prowadzi do powstania długu celnego na podstawie art. 203 rozporządzenia nr 2913/92, zmienionego rozporządzeniem nr 1791/2006, a nie na podstawie art. 204 rozporządzenia 2913/92, zmienionego rozporządzeniem nr 1791/2006.

Podpisy